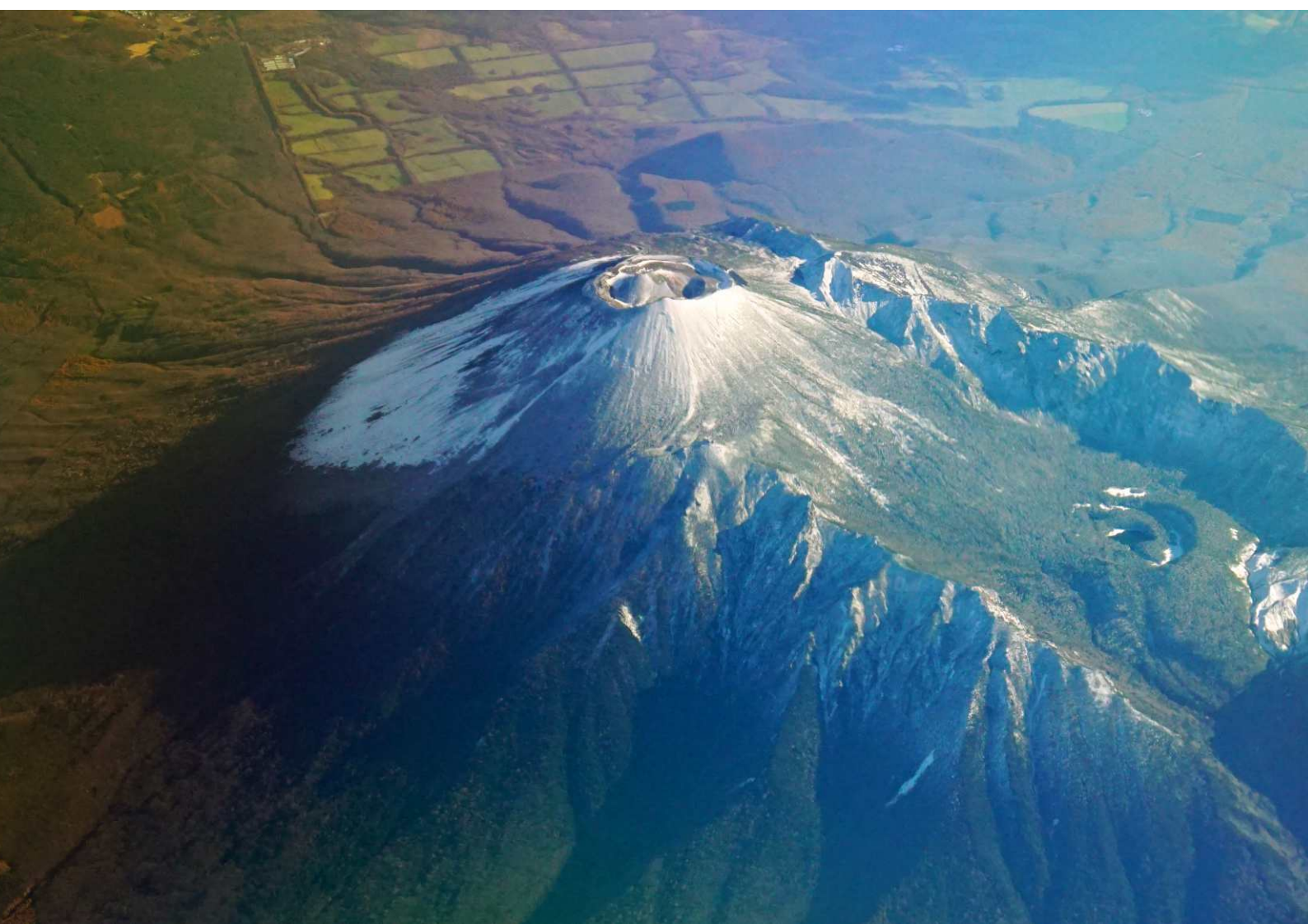

št. 38 januar / februar 2021

Življenje na Japonskem

IWATE

SIMBOLI PREFEKTURE

PTICA:
Zeleni fazan

DREVO:
Rdeči bor

ROŽA:
Pavlovnija

MORSKA ŽIVAL:
Losos Nanbu

MASKOTA:
Wanko kyodai »bratje
skodelčniki«

Zemljepisna širina: 39° 42' S
Zemljepisna dolžina: 141° 09' V

Oddaljenost od Tokia (Morioka): 464 km (zračna razdalja)

ZGODOVINA

IZVOR IMENA IWATE

Za imenom Iwate se skriva veliko razlag, a vendar se je skozi leta kot najbolj priznana, prenašala naslednja legenda.

V bližini templja Tōken-ji, v soseski Mitsuware, v mestu Morioka stojijo trije ogromni kamni, oviti z debelimi vrvmi. Ti kamni naj bi prileteli na to mesto ob izbruhu vulkana z bližnje gore Iwate. Bližnji vaščani so jih imenovali "bog Mitsuishi" (tri skale), kraj pa je z leti postal duhovno zbirališče.

V tem času pa naj bi tudi na tem območju zlobni demon, imenovan Rasetsu, začel nadlegovati meščane in popotnike. Vaščani so molili k svojemu bogu Mitsuishiju naj prepreči napade in mučenje Rasetsuja, nakar jih je Mitsuishi uslišal in privezal Rasetsuja na skale z masivnimi vrvmi.

Prestrašeni Rasetsu je zavpil: »Nikoli več ne bom škodoval tej vasi! Prosim, odpusti mi!« Bog Mitsuishi mu je odgovoril: »Izpustil te bom, če mi boš dokazal, da ne boš nikoli več nikomur škodoval.«

Kot dokaz je zlobni demon Rasetsu pustil odtis roke na velikanski skali in nato zbežal na goro Nansho nekoliko južneje.

Tudi danes lahko v deževnem vremenu na površini skale opazite odtis, ki spominja na roko. Zato to prefekturo imenujejo Iwate, saj "iwa" pomeni skala, "te" pa roka.

STARODAVNO LJUDSTVO EMISHI

Izraz Emishi predstavlja starodavno etnično skupino ljudi, ki je živela na nekaterih delih glavnega otoka Honshū, zlasti v regiji Tōhoku.

Prva omemba Emishijev v literaturi sega v leto 400 n. š., kjer so v kitajskih zapisih omenjeni kot "kosmati ali krzneni ljudje", kar naj bi se navezovalo na njihovo poraščenost ali nošenje krznenih oblačil. Pogosto je bil izraz tudi pretirano interpretiran kot "barbari".

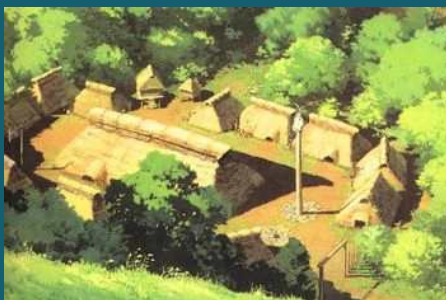
Nekatera plemena Emishi so se upirala vladavini različnih japonskih cesarjev v poznem obdobju Nara in zgodnjem Heianu (7.–10. stoletje n. št.).

Izvor Emishijev ni natančno opredeljen. Pogosto se domneva, da izvirajo iz nekaterih plemen Jōmon. Nekateri zgodovinarji verjamejo, da so bili v sorodu z ljudstvom Ainu, drugi pa se s to teorijo ne strinjajo in jih vidijo kot povsem drugačno ljudstvo.

Nedavni dokazi kažejo, da je ljudstvo Emishi sestavljalo več različnih plemen, ki so se združila in uprla širitvi imperija Yamato. Domnevajo pa tudi, da je večina plemen govorila različen japonski jezik, podoben zgodovinskemu narečju Izumo.

ŠIRITEV YAMATO

V poznem obdobju Nara, po vzpostavitvi centralizirane vlade po sistemu Ritsuryō, je vlada Yamato poslala številne vojaške odprave v današnjo regijo Tōhoku na severu Japonske, da bi pod svoj nadzor spravilo lokalna plemena Emishi. Sile Yamato so se srečale z uporom avtohtonega ljudstva, a nekatera plemena so vseeno pristopila na njihovo stran. Ta zavezniška plemena so postala znana kot *Fushū*. Do začetka 11. stoletja se je klan Abe, ki je močno obogatel z monopoliziranjem trgovine z zlatom, železom in konji v severnem Honshūju, postavil za vladarja teh fushūjev in dodeljenih mu je bilo šest okrožij ljudstva Emishi - Iwate, Hienuki, Shiwa, Isawa, Esashi in Waga.

Izraz Emishi se pojavi tudi v animiranem filmu Hayaa Miyazakja z naslovom *Princesa Mononoke* in označuje pleme glavnega junaka Ashitake. Čeprav je anime *Princesa Mononoke* postavljen v obdobje Muromachi (1333–1573), ko je klan Yamato osvojil že vsa severna plemena, močna vas Emishijev spominja na japonske zgodovinske čase in vsaj v Miyazakijevi domišljiji predstavlja misel, da je nekaj oddaljenih vasi ostalo samostojnih.

MESTO HIRAIZUMI

Med 8. in 9. stoletjem je bila na Japonskem ustanovljena centralna vlada, katere del sta bili tudi provinci Mutsu in Dewa, ter tudi severno bolj oddaljena Kitaoku. Ozemlje, kateremu je vladala centralna vlada, se je počasi širilo še bolj proti severu z izgradnjo gradu Taga-jo (današnje mesto Tagajo, Miyagi) leta 724 in gradu Isawa-jo (mesto Oshu, Iwate) leta 802.

Med 10. in drugo polovico 11. stoletja je vladavina prešla iz sistema Ritsuryō v dinastijo. Medtem so močni klani, ki so živeli v severnem delu provinc Mutsu in Dewa, krepili in širili svoj vpliv. Vojni Zenkunen (1051–1063) in Gosannen (1083–1087) sta se razvili iz konfliktov med temi močnimi regionalnimi klani in osrednjo državo glede tega, kdo bo prevladoval na tem območju. Na koncu sta padla tako klan Abe iz Mutsuja

kot klan Kiyohira iz Dewe, vendar je Fujiwara no Kiyohira (na sliki), ki je izhajal iz obeh družin, nadaljeval njihovo zapuščino.

Kiyohira je kasneje uradno prevzel nadzor nad vojaškimi zadevami in policijskimi pooblastili provinc Mutsu in Dewa. Na podlagi njegovih začetkov, pa so si naslednje generacije severnjaškega klana Fujiwara tam prisvojile vrhovno oblast. V 12. stoletju so tako na tem območju učinkovito vladali že približno 100 let.

Hiraizumi je mesto, kjer so si te generacije klana Fujiwara ustvarile prebivališče in vzpostavile svojo politično in upravno bazo.

RUŠEVINE SHIROTORIDATE

Ruševine Shirotoridate (Shirotoridate iseki) so bile v času poznega obdobja Heian (794–1185) in Kamakure (1185–1333) naselje, ki je sedaj del mesta Oshu v prefekturi Iwate na Japonskem, ruševine pa spadajo pod varstvo narodne kulturne dediščine.

V sedanjem mestu Oshu, reka Kitakami zavije za 180 stopinj, kar je bila naravna obrambna lokacija, ki jo je 8. sin Abe no Yoritokija proti koncu obdobja Heian izkoristil in na tej lokaciji zgradil utrjeno naselje.

To utrjeno naselje je klan Minamoto uničil med vojno Zenkunen, ki je trajala od leta 1051 do 1063. V času vojne Gosannen, ki se je odvijala med leti 1083 in 1089, pa je Fujiwara no Kiyohira zasedel to lokacijo in tu zgradil palačo.

Rezultat arheoloških izkopavanj v letih 2003 in 2017 je potrdil, da je bila ta lokacija utrjena z jarkom in zemeljskim obzidjem, ter je imela pomol in obrtno območje. Hkrati se smatra kot nekdanje središče za rečni promet na reki Kitakami, kot tudi proizvodna lokacija, ki je podpirala severno prestolnico Fujiware Hiraizumija. Prav tako so v izkopavanjih našli številne kristalne kroglice (premera 1,8 cm), ki so zelo podobne kroglicam na kipih v templju Chūson-ji, skupaj s številnimi drobci kitajske in domače keramike, ter zlomljenimi strešniki. Najdeni so bili tudi ostanki kovačnice. Na tem mestu je še v obdobju Kamakura delovala žarilna peč za keramiko, vas pa je obstajala vse do obdobja Edo.

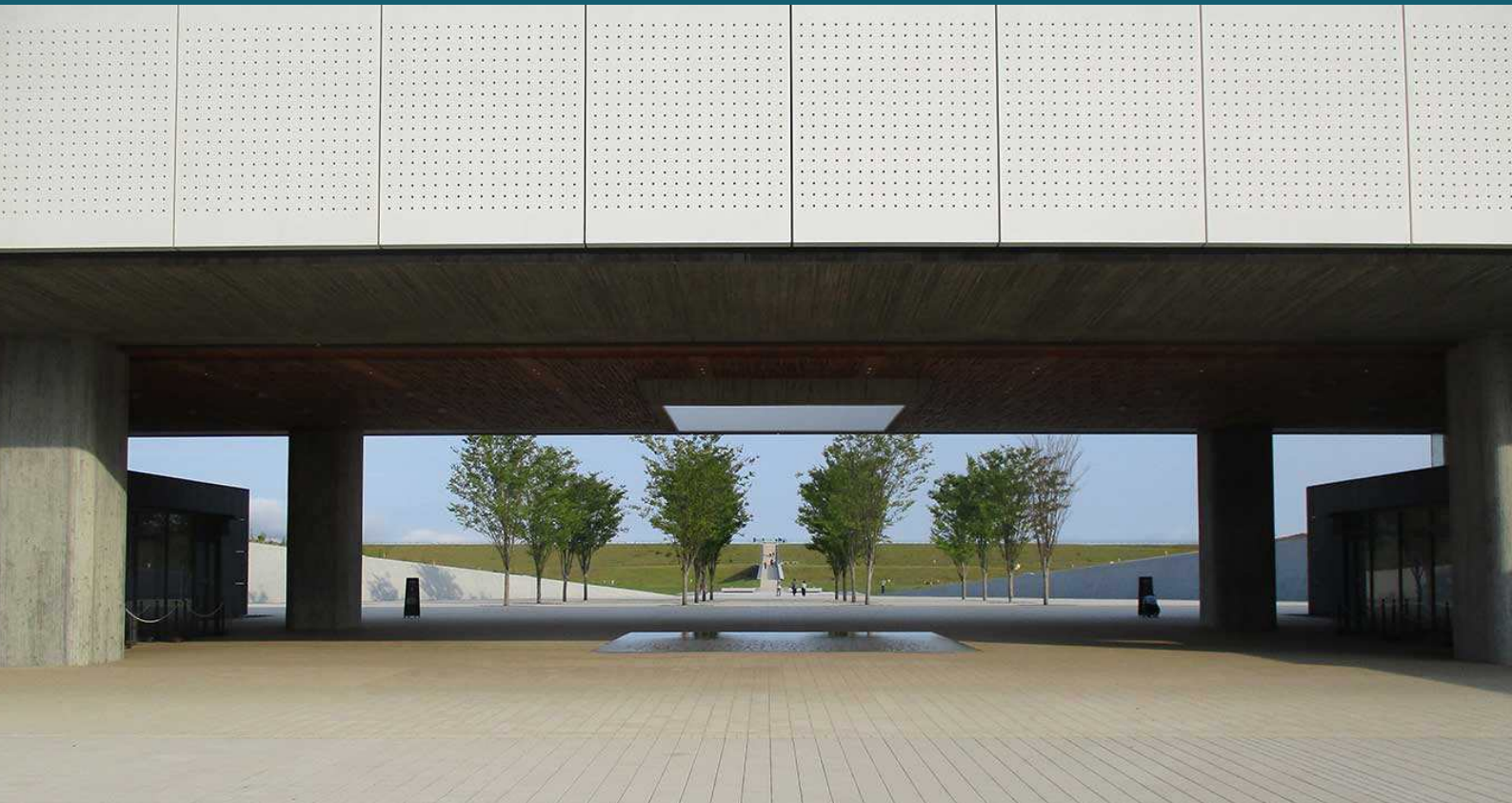

CUNAMI

11. marca 2011 so bila številna obalna območja v prefekturi Iwate in bližnjih prefekturah Miyagi in Fukushima močno poškodovana zaradi cunamija, po Velikem vzhodnojaponskem potresu z močjo magnitude 9.0, v katerem je umrlo ali bilo pogrešanih skoraj 19 tisoč ljudi, več kot 300 tisoč jih je ostalo brez domov, mnogi pa se še niso vrnil.

V Rikuzentakati je od 70 tisoč borov po cunamiju preživel le en "čudežni bor". Nažalost je jeseni 2012 zaradi okoljskih sprememb tudi ta preminil. Ob drugi obletnici nesreče, so drevo ponovno postavili kot spomenik.

Spominski muzej cunamija Iwate, odprt v Rikuzentakati leta 2019, je bil zgrajen v namen ozaveščanja prihodnjih generacij o cunamiju marca 2011. Muzej ima štiri stalne razstavne prostore z naslovom "Razumevanje zgodovine", "Spoznav dejstva", "Nauči se lekcij" in "Spodbujajmo okrevanje skupaj" na temo "Zaščita življenja in življenje z oceanom in zemljo." Na ogled je približno 150 razstavnih predmetov, vključno z gasilskim vozilom in mostom, poškodovanim v cunamiju.

OBRT

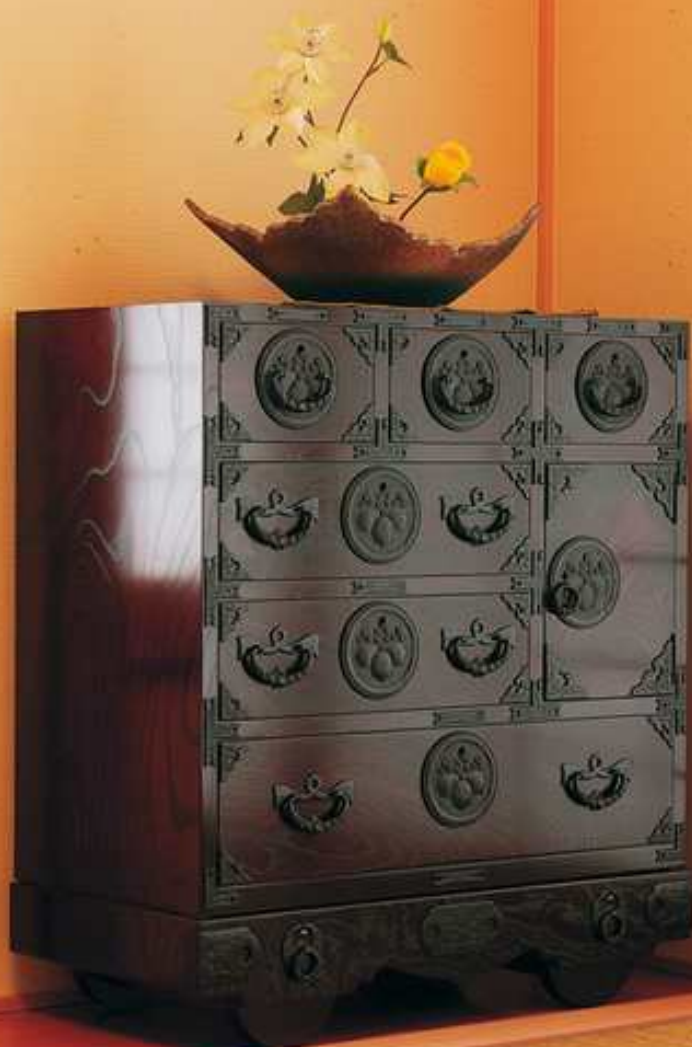
LAKIRANI IZDELKI HIDEHIRANURI

V okolici mesta Hiraizumi izdelujejo lakirane izdelke *Hidehira nuri*, katere zaznamuje uporaba zlatih lističev, ki ustvarjajo živahne motive, kar pa ni pogosto v tej obrti. Poleg motivov narave, je najbolj pogost motiv *yusoku*, ki združuje oblake in diamantno obliko iz obdobja Heian (794–1185). Oče obrtni naj bi bil Hidehira Fujiwara, vojaški poveljnik poznega obdobja Heian, ki je v mesto povabil obrtnike iz Kjota, sicer pa se je obrt, kot jo poznamo danes, začela razvijati v 16. stoletju. Izdelki *Hidehira nuri* so priznani kot državna obrt, pri čemer obrtniki še danes lak izdelujejo na roke.

LAKIRANI IZDELKI JOBOJI - JOBOJI NURI

Lakirane izdelke *Joboji* izdelujejo v mestu Joboji v prefekturi Iwate. Čeprav Japonska večino lakiranih izdelkov uvozi iz Kitajske, proizvodnja v mestu Joboji predstavlja 60 % celotne proizvodnje lakiranih izdelkov na Japonskem. Izdelki so običajno črne, živo rdeče ali svetlo rjave barve ter preprosti, brez okrasitve. Posebnost laka Joboji je v večji vsebnosti fenolne smole, ki naredi lak kakovostnejši. Joboji lak zato uporabljajo tudi za restavracijo pomembnih državnih kulturnih znamenitosti, kot je tempelj Kinkaku-ji v Kjotu ali zlata dvorana v templju Chuson-ji v mestu Iwate.

TRADICIONALNI PREDALNIK IWAYADO TANSU

Za tradicionalne lesene lakirane predalnike, ki jih izdelujejo v mestih Morioka in Oshu, je značilna uporaba kakovostnega lesa, večinoma les dreves zelkove, pavlovnije ali japonskega kostanja, pri čemer z dvema posebnima tehnikama lakiranja poudarijo bogato teksturo lesa. Značilno je tudi, da ima vsak predalnik med 60 in 100 kovinskih ornamentov, ki upodabljajo zmaje, cvetove, ptice, bore in bambuse. Ornamente izdelujejo ročno ali pa uporabijo litoželezne izdelke Nanbu. *Iwayado tansu* je predalnik, ki se uporablja za shranjevanje oblek, vsakodnevnih predmetov (npr. za čajni obred) in knjig, izdelujejo pa tudi nizke mizice. Predalniki so velikokrat imeli kolesa, da jih je bilo mogoče premakniti, ali pa so bili oblikovani tako, da so služili namesto stopnic.

LITOŽELEZNI IZDELKI NANBU TEKKI

Začetki obrti litoželeznih izdelkov Nanbu segajo v sredino 17. stoletja, ko je tedaj vladajoča družina Nanbu v mesto Morioka povabila obrtnike iz Kjota in drugod, da bi jim pomagali oživeti mesto. Litoželezne posode, ki so jih izdelovali za namene čajnega obreda, so hitro postale cenjen lokalni izdelek in dragoceno darilo za fevdalne gospodarje. Izdelki Nanbu so vzdržljivi, dobro izolirani in omogočajo enakomerno kroženje toplote. Pogost vzorec na zunanji površini so izbokline (jap. *arare*), ki povečujejo površino posode. Rjo preprečujejo s tem, da notranjost posod eno uro žgejo nad ogljem, da oksidira. Z uporabo naj bi bila vrela voda vedno boljša in imela večjo vsebnost železa. Poleg priljubljenih čajnikov, izdelujejo še ponve, zvončke in druge pripomočke. Leta 1975 so bili ti izdelki prepoznani kot tradicionalna japonska obrt.

BARVANJE Z OGLJEM NANBU SUMIZOME

Stara tradicija prefekture Iwate je tudi barvanje, najnovejša tehnika barvanja pa je *Nanbu sumizome* ali barvanje z ogljem, pri čemer velja omeniti, da v prefekturi Iwate pridobijo največjo količino oglja na Japonskem. Za izdelke, ki jih barvajo z ogljem je značilna pomirjujoča svetlo siva barva, poudarjena pa je lastnost oglja, da preprečuje neprijetne vonjave, plesen, oganja žuželke in zadrži 89% UV žarkov. Zanimivo je tudi, da na svetlobi nekoliko spremeni barvo. Poleg tega je to okolju prijazen način barvanja.

NARAVA

Prefektura Iwate se nahaja na severovzhodu največjega japonskega otoka Honshū in je del širše regije Tōhoku, skupaj s še petimi prefekturami. Z vzhoda jo obdaja Tihi ocean, zato je prefektura bogata z (ob)morsko kulturno dediščino. Obala, ki velja za eno lepših na Japonskem, se ponaša s svojimi naravnimi formami, ki sta jih v mehko kamnino izdolbli eroziji vetra in vode, visokimi klifnimi stenami, morskimi jamami, gnezdišči morskih ptic ter lepimi peščenimi plažami. Tradicionalno so na obali prefektore Iwate potapljačice na vdih *ama*, ki v eni minuti dosežejo tudi do 10 metrov globine, aktivne že vsaj 6 stoletji, kljub razmeroma nizkim temperaturam vode, ki ne preseže 20 stopinj Celzija.

Prav tako je popularno gornišstvo, predvsem v notranjosti prefektore, za katero so značilni visoki vulkanski vrhovi. Zaradi vulkanske pokrajine, pa je po vsej prefekturi mogoče najti tudi veliko termalnih vrelcev.

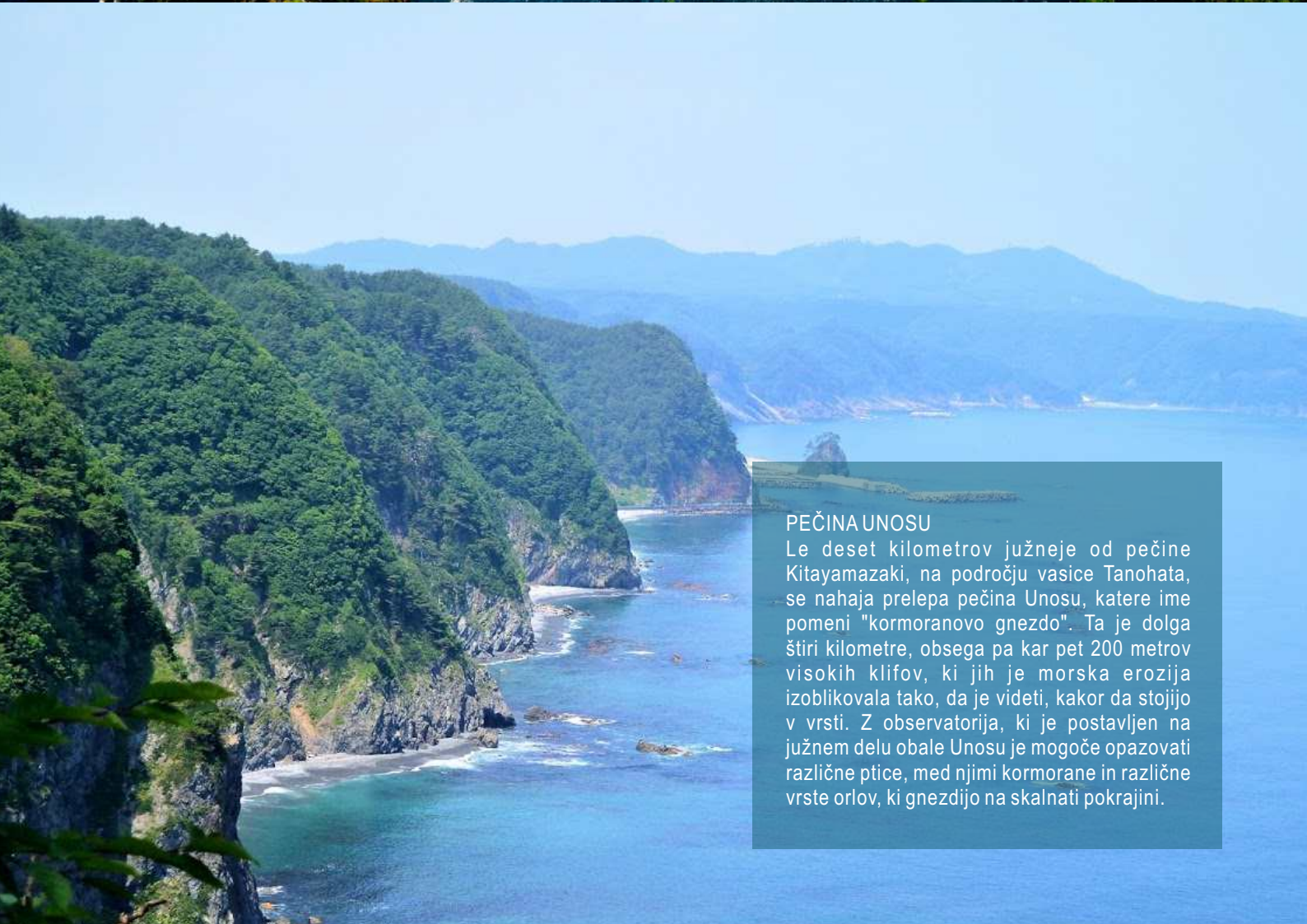
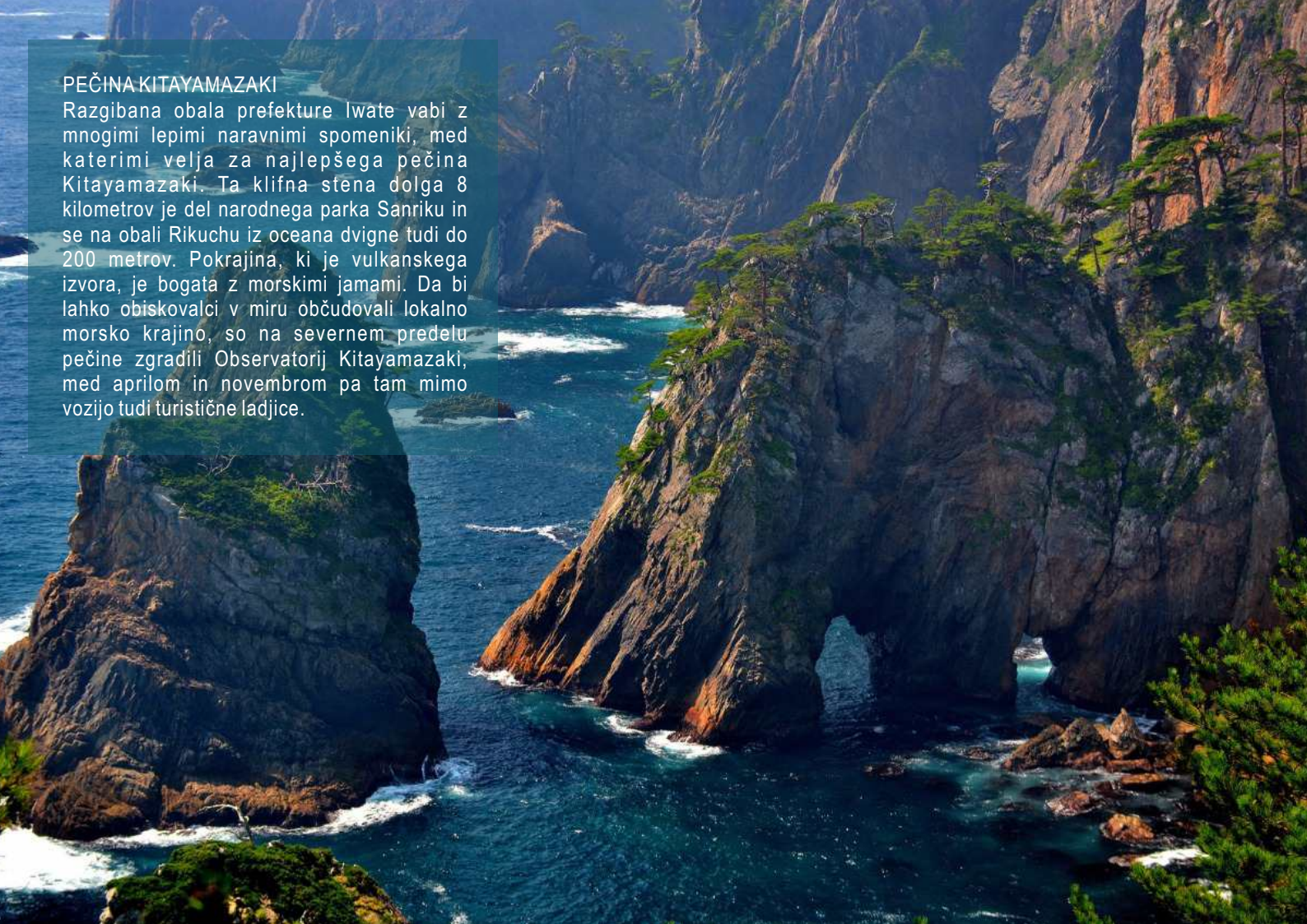

GORA IWATE

V notranjosti prefektore Iwate, nedaleč od glavnega mesta Morioka in prefektore Akita, leži aktivna vulkanska gora Iwate. Gora, ki v višino sega 2038 metrov, leži 15 kilometrov severozahodno od mesta Morioka in velja za najvišjo goro prefektore Iwate in narodnega parka *Towada Hachimantai*. Pred poimenovanjem »Iwate« so goro, ki je bila predmet ljudskega verovanja in čaščenja, imenovali tudi gora Ganjusan. Vulkanski izbruh iz leta 1686 je bil tako silovit, da je spremenil obliko gore, tisti iz leta 1732 pa izbruhnil toliko lave, da je ustvaril 3 kilometre dolg in kilometer in pol širok pas imenovan *Yakehashiri*. Zadnji večji izbruh se je zgodil leta 1919. Zaradi vulkanske pokrajine tukaj izvirajo številni termalni vrelci.

PEČINA KITAYAMAZAKI

Razgibana obala prefekture Iwate vabi z mnogimi lepimi naravnimi spomeniki, med katerimi velja za najlepšega pečina Kitayamazaki. Ta klifna stena dolga 8 kilometrov je del narodnega parka Sanriku in se na obali Rikuchu iz oceana dvigne tudi do 200 metrov. Pokrajina, ki je vulkanskega izvora, je bogata z morskimi jamami. Da bi lahko obiskovalci v miru občudovali lokalno morsko krajino, so na severnem predelu pečine zgradili Observatorij Kitayamazaki, med aprilom in novembrom pa tam mimo vozijo tudi turistične ladjice.

PEČINA UNOSU

Le deset kilometrov južneje od pečine Kitayamazaki, na področju vasice Tanohata, se nahaja prelepa pečina Unosu, katere ime pomeni "kormoranovo gnezdo". Ta je dolga štiri kilometre, obsega pa kar pet 200 metrov visokih klifov, ki jih je morska erozija izoblikovala tako, da je videti, kakor da stojijo v vrsti. Z observatorija, ki je postavljen na južnem delu obale Unosu je mogoče opazovati različne ptice, med njimi kormorane in različne vrste orlov, ki gnezdiijo na skalnati pokrajini.

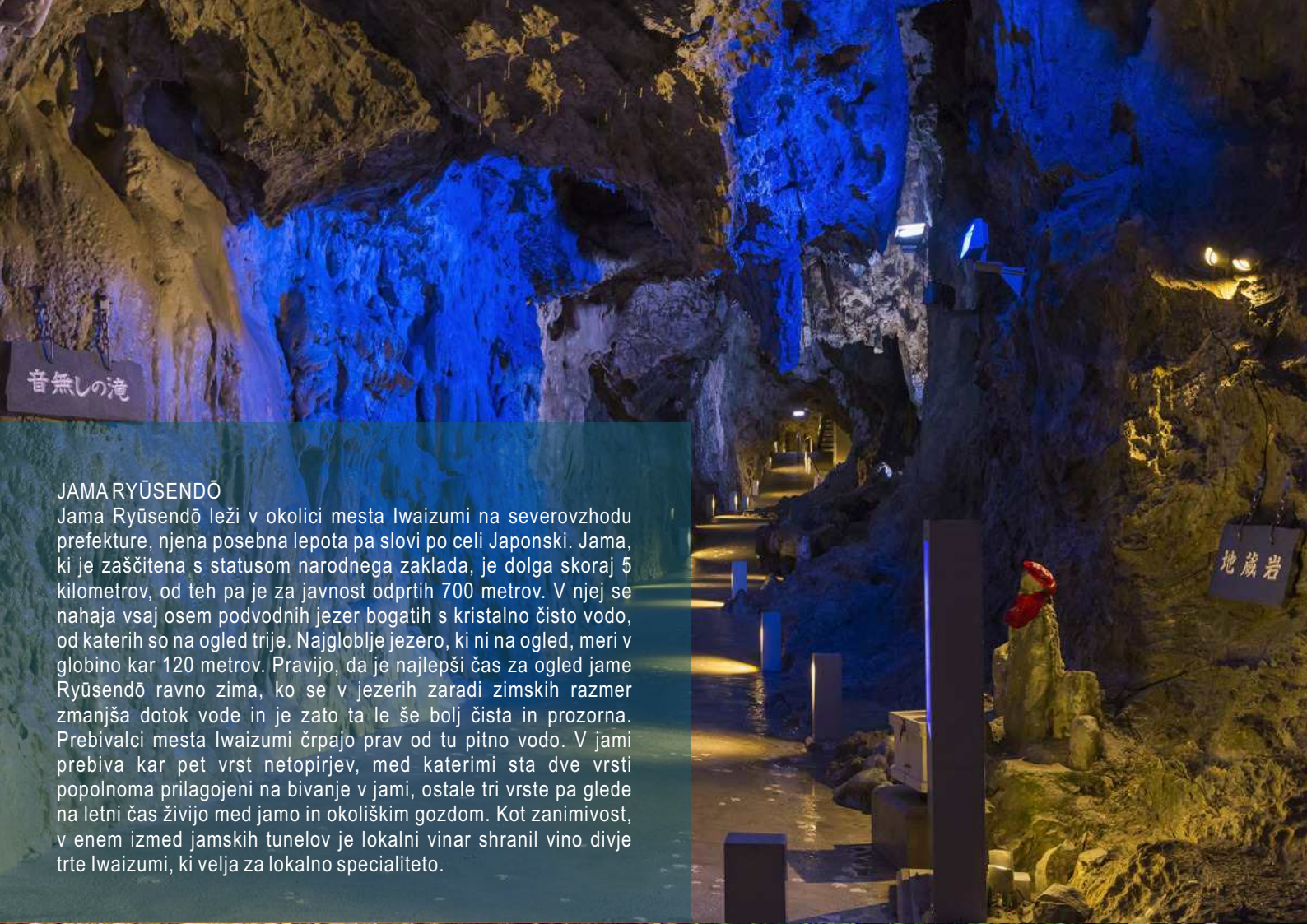
PLAŽA JODOGAHAMA

Plaža Jodogahama leži v nacionalnem parku Sanriku. Zaradi lepe bele barve peska in čistega morja je poznana tako med lokalnimi prebivalci, kot med mimoidočimi popotniki. Obalo obdajajo skale različnih oblik, na njih pa gnezdijo ptice, ki so prilagojene morskemu pokrajini. Plažo Jodogahama obdajajo drevesa pinij in turkizno morje.

OBALA GOISHI

Obala Goishi, dolga 6 kilometrov, se razteza ob Pacifiku na jugovzhodnem delu prefekture Iwate. V zalivu poleg mesta Rikuzentakata stoji »čudežni borovec« *kiseki no ipponmatsu*, edini izmed 70 tisoč rdečih borovcev, ki se ni upognil rušilni moči velikega vala cunami. Ker je obstal kljub strašanski naravni katastrofi, predstavlja simbol upanja in optimizma. Kasneje je borovec zaradi velikih količin slane vode ovel. Lokalna skupnost se je s pomočjo donacij potrudila in ohranila drevo, ki je nekdaj tvorilo dober kilometer dolg gozd skupaj z drevesi, ki so bila posajena v obdobju Edo (1603–1867).

JAMARYŪSENDŌ

Jama Ryūsendō leži v okolici mesta Iwaizumi na severovzhodu prefekture, njena posebna lepota pa slovi po celi Japonski. Jama, ki je zaščitena s statusom narodnega zaklada, je dolga skoraj 5 kilometrov, od teh pa je za javnost odprtih 700 metrov. V njej se nahaja vsaj osem podvodnih jezer bogatih s kristalno čisto vodo, od katerih so na ogled trije. Najgloblje jezero, ki ni na ogled, meri v globino kar 120 metrov. Pravijo, da je najlepši čas za ogled jame Ryūsendō ravno zima, ko se v jezerih zaradi zimskih razmer zmanjša dotok vode in je zato ta le še bolj čista in prozorna. Prebivalci mesta Iwaizumi črpajo prav od tu pitno vodo. V jami prebiva kar pet vrst netopirjev, med katerimi sta dve vrsti popolnoma prilagojeni na bivanje v jami, ostale tri vrste pa glede na letni čas živijo med jamo in okoliškim gozdom. Kot zanimivost, v enem izmed jamskih tunelov je lokalni vinar shranil vino divje trte Iwaizumi, ki velja za lokalno specialiteto.

JAMAAKKADŌ

Jama Akkadō velja s svojimi 23,7 kilometri za najdaljšo jamo na Japonskem. Nahaja se v notranjosti prefekture Iwate, na severnem delu gorske verige Kitakami. V jami, ki s svojo obliko spominja na labirint, je mogoče najti različne kapniške oblike, kot so stalaktiti in stalagmiti, ter jamske netopirje. Za obiskovalce je na ogled 500 metrov jamskega sistema, dodeljen pa ji je bil tudi status edinstvene naravne dediščine.

VINTGAR GEIBIKEI

V notranjosti prefekture Iwate se med mesti Hiraizumi in Ichinoseki razteza vintgar Geibikei. Vintgar, ki ga je oblikovala reka Satetsu, obdajajo apnenčaste stene visoke 50 metrov, dolg pa je 2 kilometra. Leta 1925 so mu zaradi izredne lepote in naravne vrednosti dodelili status naravnega spomenika. Med obiskovalci je najbolj priljubljen med aprilom in novembrom, saj se je takrat mogoče popeljati s tradicionalno leseno ladjo po reki Satetsu in z vode občudovati lepote vintgarja.

OBMORSKA TREKING STEZA MICHINOKU

Ministrstvo za okolje je leta 2013 v želji, da bi obudilo življenje in vrnilo optimizem ljudem iz regije Tōhoku, ki so leta 2011 doživeli rušilni potres in opustošenje cunamija, dalo zgraditi obmorsko treading stezo imenovano Michinoku. Pot, dolga tisoč kilometrov in dokončana leta 2019, povezuje tihomorsko obalo prefektur Fukushima, Miyagi, Iwate in Aomori. Možno jo je prehoditi le delno ali v celoti. Poleg čudovite naravne krajine, svežega morskega zraka, prijaznih ljudi in dobre kulinarike, tu stoji tudi »čudežni borovec« *kiseki no ipponmatsu* edino drevo, ki je preživel siloviti cunami.

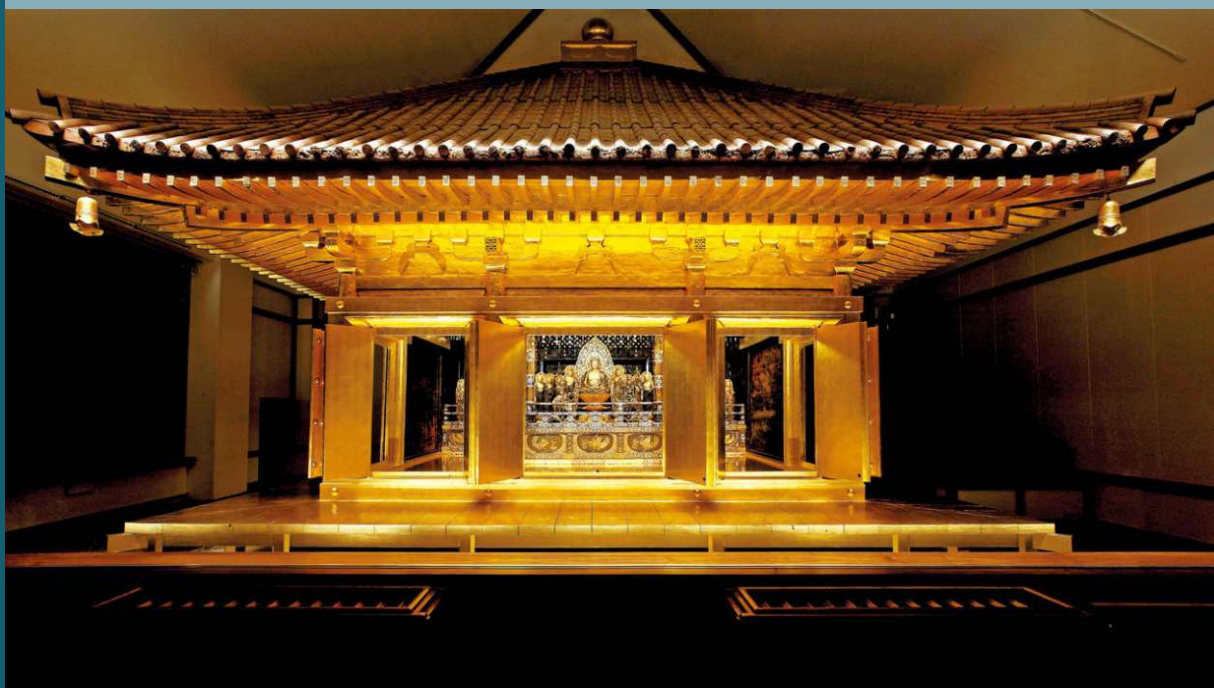
TURIZEM

Zaradi pomembne zgodovinske vloge prefekture Iwate v času obdobja Heian (794–1185), je tu mogoče najti veliko zgodovinskih ostankov, ki pričajo o življenju v tistem času in veljajo za narodni zaklad. Bogata kulturna dediščina, čudovita morska krajina, ki so jo opevali najslavnejši japonski pesniki ter naravni termalni vrelci, so razmeroma zgodaj omogočili turistični razvoj regije. Zaradi grozovite naravne katastrofe, ki je leta 2011 prizadela regijo Tōhoku, so morali tudi turistično panogo ponovno zastaviti in postaviti na noge. Lokalna oblast se je zelo potrudila, da je po rušilnem potresu leta 2011 ponovno obudila turizem na tem območju.

HIRAIZUMI, TEMPELJ CHŪSONJI IN DVORANA KONJIKIDŌ

Mesto Hiraizumi in njegova okolica slovita po bogati zgodovinski zapuščini iz obdobja Heian. Pod okriljem rodbine Ōshū Fujiwara je mesto Hiraizumi v 11. in 12. stoletju postalo upravno in gospodarsko središče Severne Japonske in doživelo gospodarski in kulturni razcvet. Ker to ni bilo po godu takratnemu dvoru v Kjotu, so se v mestu Hiraizumi začeli politični konflikti. Poleg znamenitega templja Chūsonji, se tu nahajajo še drugi budistični templji, arheološka najdišča, japonski vrtovi oblikovani po budističnih načelih. Pet lokacij je leta 2011 pridobilo status Unescove svetovne kulturne dediščine, vključno s sveto goro Kinkeisan.

Na vrhu hriba Kanzan, nedaleč od mesta Hiraizumi, so leta 850 zgradili tempelj Chūsonji. Ustanovil ga je menih Ennin (Jikaku Daishi), ki je pripadal budistični sekti tendai. Fevdalni gospod Ōshū Fujiwara je tempelj dogradil v 12. stoletju in mu s tem omogočil, da se je razvil v najpomembnejše kulturno in religiozno središče regije. Velik tempeljski kompleks sestavljajo glavna dvorana ter več kot 40 dvoran ter pagod. V 12. stoletju naj bi tu živelo in delalo kar 300 menihov. Politični konflikti so do 14. stoletja močno načeli tempeljski kompleks. Kljub tem nemirnim časom, se je do danes ohranilo 3 tisoč objektov, ki so zaščiteni s statusom nacionalnega zaklada in pomembne kulturne dediščine.

Med temi je vredno izpostaviti dobro ohranjeno zlato dvorano Konjikidō, posvečeno zlatemu kipcu Bude Amide, ki velja za neprecenljiv nacionalni zaklad Japonske in priča o umetnosti obdobja Heian (794–1185). Danes v templju biva in dela okoli 20 menihov. Konjikidō je prav tako leta 2011 pridobila status Unescove svetovne dediščine.

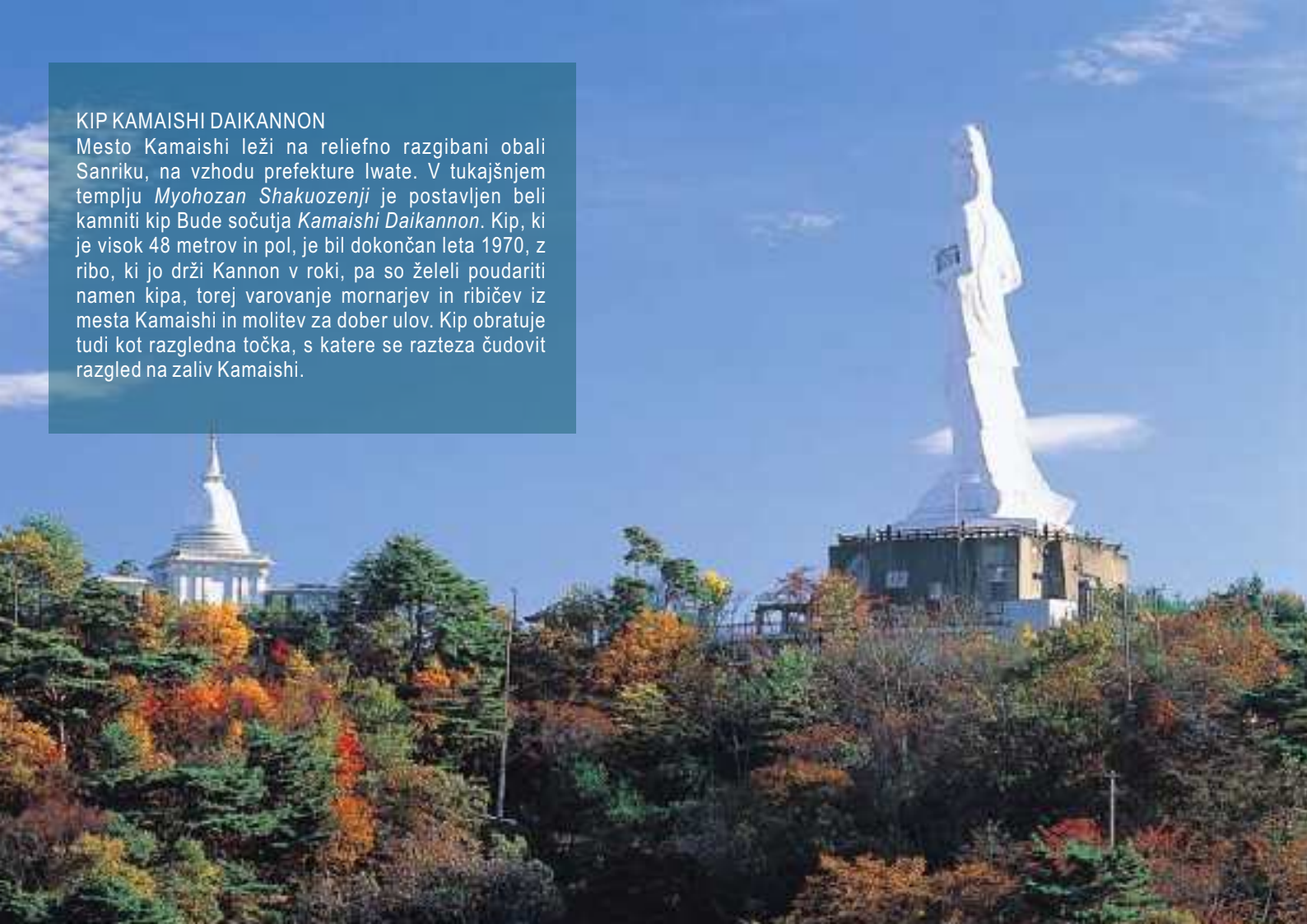
TEMPELJ MÔTSŪJI

Nastanku templja Mōtsūji botruje privid o Budi zdravja Yakushi, ki se je leta 850 prikazal slavnemu japonskemu menihu Enninu (Jikaku Daishi), pripadniku budistične sekte tendai. Ta se je na svoji poti eremita v severnih regijah Japonske zaradi megle izgubil v gozdu. Ko je tako taval je zagledal belega jelena, ki mu je pomagal najti pot in ga pripeljal do mesta, kjer danes stoji tempelj Mōtsūji. Podobno, kot slaba dva kilometra oddaljen tempelj Chūsonji, je tudi tempeljski kompleks Mōtsūji pridobil status Unescove svetovne kulturne dediščine. V času političnih nemirov so templju z ognjem prizadeli veliko škode. Do danes so se ohranile le tempeljske stavbe okoli ribnika *Oizumi ga ike*, ostale, ki so utrpeli več škode, pa so restavrirali konec 20. stoletja.

KIP KAMAISHI DAIKANNON

Mesto Kamaishi leži na reliefno razgibani obali Sanriku, na vzhodu prefekture Iwate. V tukajšnjem templju *Myohozan Shakuozenji* je postavljen beli kamniti kip Bude sočutja *Kamaishi Daikannon*. Kip, ki je visok 48 metrov in pol, je bil dokončan leta 1970, z ribo, ki jo drži Kannon v roki, pa so želeli poudariti namen kipa, torej varovanje mornarjev in ribičev iz mesta Kamaishi in molitev za dober ulov. Kip obratuje tudi kot razgledna točka, s katere se razteza čudovit razgled na zaliv Kamaishi.

PARNA LOKOMOTIVA SL GINGA

Na Japonskem so vlaki izredno popularno prevozno sredstvo, prav posebej pa so zanimivi starodobniki, restavrirane parne lokomotive, ki po Japonski vozijo v turistične namene.

Tak kultni starodobnik je mogoče najti tudi v prefekturi Iwate. Parno lokomotivo SL Ginga so leta 2014 restavrirali in zasnovali po vesoljskem vlaku iz romana *Noč na vesoljski železniški progi* slavnega japonskega pisatelja Kenjija Miyazawe. Lokomotiva SL Giga, na kateri so narisane zvezde in planeti, pelje iz obmorskega mesta Kamaishi do 80 kilometrov oddaljenega mesta Hanamaki, ki se nahaja na podeželju, na zahodnem robu prefekture Iwate. Vožnja z njo traja dobre štiri ure.

PARK KULTURNE DEDIŠČINE ESASHI FUJIWARA

Na zahodu prefekture Iwate, torej več deset kilometrov stran od tihomorske obale, so leta 1993 v kraju Esashi zgradili park kulturne dediščine Esashi Fujiwara, posvečen rodbini Ōshū Fujiwara. Park so zgradili zavoljo televizijske serije, ki govori o vzponu in zatonu rodbine Ōshū Fujiwara v obdobju Heian (794–1185). Na 20 hektarih parka se nahaja okoli 120 stavb, zgrajenih v arhitekturnem slogu obdobja Heian. Obiskovalci se lahko preizkusijo v kateri izmed večšin iz tistega obdobja, ali le oblečejo ekstravagantni kimono dvorjanov ali oblačila bojevnika samuraja.

MUZEJ VESOLJA IN ASTRONOMIJE ŌSHŪ

Muzej astronomije Ōshū se nahaja v kraju Mizusawa, nedaleč stran od mesta Ōshū, ki leži na zahodnem delu prefekture Iwate. Stavbo, v kateri se je nekdanj nahajal observatorij, so pod okriljem mesta Ōshū leta 2007 prenovili in jo spremenili v muzej vesolja in astronomije. Sam observatorij Mizusawa pa so postavili nedaleč od muzejske stavbe, v njem pa super-računalnik, ki izvaja astrološke kalkulacije.

BANKA IWATE IZ RDEČIH OPEK

Arhitekt Kingo Tatsuno, ki se je podpisal tudi pod mojstrovino Tokijske postaje si je leta 1911, v sodelovanju z arhitektom Manjimem Kasaijem, zamislil banko zgrajeno iz rdečih opek. Naročnik je bila banka Morioka, stavba pa je bila zgrajena v zahodnem renesančnem slogu. Postavili so jo ob mostu Nakano. »Banka iz rdečih opek«, kot so jo radi imenovali, je obratovala vse do leta 2012, nato pa so stavbo restavrirali in jo odprli za uporabo javnosti. Stavba je zaščiten s statusom kulturne dediščine.

FESTIVALI

SNEŽNI FESTIVAL IWATE

Eden izmed petih velikih snežnih festivalov v regiji Tohoku, festival snega Iwate, poteka v začetku februarja na kmetiji Koiwai. Tu si lahko ogledate veliko snežnih skulptur, tako velikih kot majhnih. Zabavate se lahko tudi ob sankanju po velikem snežnem toboganu, na konjskih saneh ali na snežnem vlaku. Ogromno je tudi stojnic s hrano in pijačo. Še posebej priljubljene so stojice za mesne izdelke Koiwai. Če vas obilica snega premrazi, pa se lahko ogrejete z različnimi juhami ali *amazake*, ki je sladka pijača iz fermentiranega riža.

FESTIVAL SEŽIGANJA ČOLNOV

V mesecu avgustu se v Morioki odvija festival sežiganja čolnov, na katerem zažgejo improvizirana plovila v obliki zmajev. Ta goreča plovila pošljejo po reki v čast prednikom.

FESTIVAL MORIOKA SANSA ODORI

Festival Morioka Sansa Odori, ki poteka od 1. do 4. avgusta, je eden od petih velikih festivalov v regiji Tōhoku. Skozi mesto poteka povorka z več kot 10 tisoč plesalci in taiko bobnarji, v Guinnessovi knjigi rekordov pa je zabeležen kot največji festival taiko bobnov na svetu. Legenda pravi, da se je ples Sansa začel, ko je hudobnega demona kaznoval bog svetišča Mitsuishi. Demon je v znak svoje obljube, da ne bo nikoli več ponavljal slabih dejanj, prislonil dlan na veliko skalo in tam pustil odtis, domačini pa so od veselja okoli te skale zaplesali. Koreografija za glavno parado Sansa Odori na ulici Chuodori je sodobna in poenostavljena, tradicionalne in bolj dinamične plese Sansa, pa si lahko ogledate tudi na drugih prizoriščih, ki se nahajajo pred postajo Ekimae Hiroba in v različnih dvoranah.

FESTIVAL KITAKAMI MICHINOKU GEINO

Festival Kitakami Michinoku Geino je posvečen uprizoritveni umetnosti. Odlikuje ga bogata kulturna dediščina Iwate, natančneje mesta Kitakami. Prvi avgustovski vikend ulice in javni prostori zaživijo z najrazličnejšimi plesi, glasbo in paradami, ki se zaključijo s splavom papirnatih luči in obrežnim ognjemetom. Festivala se udeleži več kot sto umetniških skupin iz prefekture Iwate in izven.

Glavni dogodek je Oni-Kenbai ali Ples vražjega meča, v katerem plesalci, ki nosijo grozljive demonske maske, ki predstavljajo reinkarnacijo Bude, veličastno plešejo. Ta oblika ljudske zabave naj bi se začela prenašati že pred 1300 leti v regiji Kitakami. Drugi dan na trgu pred postajo Kitakami poteka prireditev Oni-Kenbai Taigun-bu. Pogled na 200 plesalcev, ki skupaj plešejo pred kresi, mnogi smatrajo kot vrhunec festivala.

Finale sta Hanabi Taikai in Torokko Nagashi ob reki Kitakami. Obiskovalci lahko občudujejo kontrast med 10 tisoč toro lučmi, ki plavajo na gladini reke, in ognjemetom na nebu. Za ognjemet je značilna usklajenost s programom glasbe in pripovedovanja. Nobenega dvoma ni, da kulisa umetniškega "popolnoma sinhroniziranega ustvarjalnega ognjemeta", pa tudi številne luči, ki plavajo po reki Kitakami ustvarijo čudovit spektakel na zadnji dan festivala.

FESTIVAL POLIVANJA Z VODO DAITO-OHARA

Na tem izjemno nenavadnem festivalu, ki je poteka med hudim februarским mrazom, moški, za katere velja, da so v tradicionalno nesrečni dobi, goli tečejo skozi mesto, medtem ko jih ljudje ob poti zalivajo s hladno vodo. Nesrečnik, ki teče spredaj, nosi transparent z napisom "molitve za preprečevanje požara".

Festival sega v leto 1657, ko je v Edu prišlo do močnega požara. Datum požarov, ki so opustošili ulice Eda, je označen kot nesrečen dan. S festivalom so tako začeli moliti, kot tudi ozaveščati o požarni zaščiti. Velik požar je bil povzročen s sežigom kimona hčere, ki je umrla zaradi bolezni. Z gorečega kimona se je požar razširil po templju in nato na okoliške stavbe in zato na tem festivalu ženske ne smejo sodelovati. Ženske tako ne smejo teči ali brizgati vode na nesrečne moške.

FESTIVAL CHAGU CHAGU UMAKKO

Festival Chagu Chagu Umakko poteka drugo soboto v juniju. Približno sto okrasno oblečenih konj hodi po cesti od svetišča Sozen v Takizawi, približno 15 kilometrov, do svetišča Hachimangu v Morioki. Zvončki, pritrjeni na okrasne konjske obleke, med hojo oddajajo zvok "chagu chagu", kar daje festivalu ime.

Ta regija že dolgo slovi kot konjsko središče. Družine so konje uporabljale za kmečko delo in cenili so jih enako kot družinske člane. Tradicionalne hiše *Magariya*, pri katerih so hlev konja in bivalni prostori družine pod isto streho, so izraz teh vrednot. Domačini so razvili vero, osredotočeno na konje, s priprošnjami za zaščito pred boleznimi in nesrečami. Svetišče Sozen, v katerem živi bog konja, 5. maja (po starem koledarju) ljudje skupaj s svojimi konji obiščejo za molitev. Na osnovi tega dogodka je nastal festival *Chagu Chagu Umakko*.

OSREBNOSTI

ISHIKAWA TAKUBOKU

Pesnik in pisatelj Ishikawa Takuboku, se je z imenom Ishikawa Hajime rodil 20. februarja 1886 v templju Joko, kjer je bil njegov oče menih. Tedanje mesto Hinoto se sedaj imenuje Morioka. Že v srednji šoli ga je veselila poezija in pri šestnajstih letih je že pisal tako kvalitetne pesmi, da svojega šolanja ni dokončal. Največ se je naučil ob prebiranju japonske in zahodnjaške literature in že leta 1905, pri zgodnjih devetnajstih letih, izdal prvo zbirko imenovano *Akogare* ali *Hrepenenje*. Leta 1908 se je z ženo in hčerko preselil v Tokio, kjer je delal kot lektor pri časopisu Asahi. Leta 1910 je izdal prvo vidnejšo

zbirko *Ichiku no Suna* ali *Prgišče peska*, ki je vsebovala 551 pesmi v tradicionalni obliki tanka s pridihom nekonvencionalnega in slikovitega jezika. Tako je tanka dobila tudi intelektualno in cinično vsebino. Objavil je tudi nekaj fantastike, a predvsem blestel kot pesnik, ki je še danes znan kot mojster tanke.

MIYAZAWA KENJI

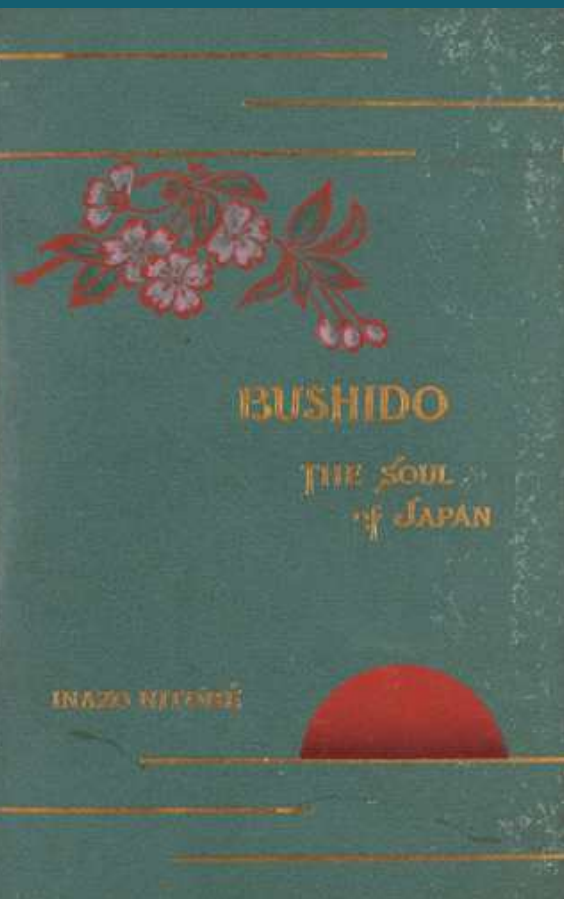
Miyazawa Kenji je presegel generacije in postal eden najbolj branih in najbolj priljubljenih avtorjev na Japonskem. Rojen je bil leta 1896 v prefekturi Iwate in bil star le 37 let, ko je umrl. Kenjijeva literarna dela so bila v času njegovega življenja deležna le redke pozornosti, pred njegovo smrtjo pa sta bili objavljeni le dve knjigi: zbirka otroških pravljic z naslovom *Restavracija z mnogimi naročili* in prvi del njegovega najbolj znanega pesniškega dela *Pomlad in Ashura*. Preostanek velikega števila otroških zgodb in pesmi, ki jih je pustil za seboj, je bil urejen in objavljen posmrtno. Kenji je menil, da so vsa živa bitja bratje in sestre in da posameznik sreče v pravem pomenu ne more doseči, če ne išče sreče tudi v vseh drugih živih bitjih. Za Kenjija to ni bila zgolj ideja. Sprehajajoč se po hribih in poljih, se je pogosto povsem izgubil v razmišljanju o živalih, rastlinah, skalah, vetru, oblakih, mavricah ali zvezdah. V tej empatiji do naravnega sveta, ki ga je srečal, je našel veselje, ki je vir energije, ki njegovim delom daje takšno vitalnost. Bralci lahko v delih Miyazawe Kenjija zaznajo njegove poglede na aroganco sodobnega človeka do narave, medsebojno povezanost človeka in narave, ter na zemljo in vesolje.

HARA TAKASHI

Hara Takashi se je rodil 15. marca 1856 v Morioki, umrl pa je 4. novembra 1921 v Tokiu. Najbolj je poznan kot politik, ki je služil kot notranji minister med leti 1906–1908, 1911–12 in 1913–1914 ter postal tudi japonski premier (1918–1921).

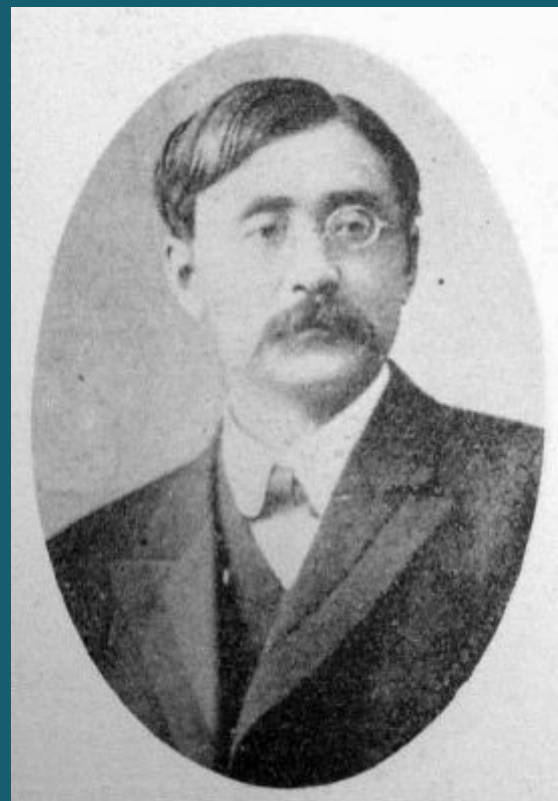
Znižal je premoženjske kvalifikacije za glasovanje in tako povečal volilno telo, tako da je vključevalo tudi majhne lastnike zemljišč. Vendar pa ni hotel uporabiti absolutne večine, ki jo je njegova stranka Seiyūkai imela v spodnjem domu parlamenta, za uvedbo splošnega moškega volilnega prava na Japonskem. Poskušal je tudi zmanjšati moč vojske in nasprotoval napotitvi japonskih vojakov v Sibirijo. Leta 1921 ga je ubil mladi desničarski fanatik.

NITOBÉ INAZO

Nitobe Inazo je bil učitelj, rojen 1. septembra 1862, v prefekturi Iwate, kot sin samuraja iz klana Morioka. Diplomiral je na kmetijski šoli v Sapporu leta 1881, kjer se je tudi spreobrnil v krščanstvo. Leta 1884 je pred diplomo zapustil tokijsko univerzo in odšel na študij v ZDA, kjer je postal kveker. Po doktoratu iz kmetijske ekonomije v Nemčiji se je v Philadelphiji poročil z Mary Patterson Elkinton in se leta 1891 vrnil na Japonsko, kjer je prevzel funkcijo docenta na kmetijski šoli v Sapporu. Nitobe je bil tudi profesor prava na univerzi Kyoto Imperial University in Tokyo Imperial University, ravnatelj prve višje šole (takrat pripravljalne enote za tokijsko univerzo) in prvi predsednik krščanske univerze v Tokiu. Bil je podsekretar Društva narodov med leti 1919 in 1926, kasneje pa predsednik Japonskega sveta Inštituta za tihomorske odnose.

Nitobe je bil uspešen pisatelj, ki je močno vplival na japonske intelektualce in študente. Kritičen je bil do naraščajočega militarizma na Japonskem v zgodnjih tridesetih letih. Veliko knjig je napisal v angleščini, najbolj znan pa je na po delu *Bushido: The Soul of Japan*, ki ga je napisal v angleščini. Knjiga je bila v tistem času najboljša prodajna uspešnica, objavil pa je tudi številne znanstvene knjige in knjige za splošne bralce ter prispeval na stotine člankov v priljubljene revije in časopise.

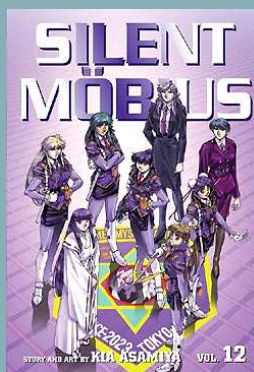

RYOYU KOBAYASHI

Ryo Yu Kobayashi je tudi v Sloveniji zelo dobro poznan smučarski skakalec, ki se je rodil 8. novembra 1996 v mestu Hachimantai, v prefekturi Iwate. Že pri petih letih se je začel udeleževati v zimskih športih, najprej se je ukvarjal s smučanjem, nato pa je po sledih svojega starejšega brata Junshira pričel trenirati smučarske skoke. Svoj prvi skok je izvedel, ko je bil v tretjem razredu osnovne šole in se do srednje šole začel še bolj resno ukvarjati s tem športom ter dosegal uspehe na domačih tekmovanjih. Spomladi leta 2015 se je Kobayashi pridružil klubu *Tsuchiya Home*, potem ko je njegovo izjemno skakalno držo prepoznal svetovno znani smučarski skakalec Noriaki Kasai. O tej življenjski prelomnici sam pravi: »Takrat se je moje tekmovalno življenje zares spremenilo. Poleg smučanja in treningov se s trenerjem Kasaijem na treningih ukvarjam s široko paleto športov, kot sta odbojka in tenis. Ne glede na šport sem se začel resno truditi za zmago in tako se je moja osebnost sčasoma spremenila, tako da nisem mogel več prenašati izgube. Čeprav sem začel z sebičnimi motivi, me je trener Kasai naučil veselja do zmage. Ta sprememba v pristopu me je pripeljala do tega, da sem postopoma začel dosegati rezultate na svetovnih tekmovanjih.«

SHOHEI OHTANI

Shohei Ohtani se je rodil 5. julija 1994 v mestu Oshu, v prefekturi Iwate. »Sho Time«, nadimek, po katerem je znan, je poklicni igralec baseballa v ligi Major League Baseball v Ameriki. Že pri osemnajstih letih je zabeležil najhitrejši met japonskega metalca v zgodovini japonske lige s 165 kilometri na uro. Tudi njegovi starši so bili športniki, njegov oče je igral baseball, njegova mama pa badminton. Ohtani je bil prvi izbor ekipe Hokkaido Nippon-Ham Fighters leta 2012. Od leta 2013 do 2017 je igral v japonski ligi za ekipo Fighters. 8. decembra 2017 je Ohtani sklenil dogovor z Los Angeles Angels, kjer igra še danes.

ASAMIYA KIA

Asamiya Kia je umetniško ime Michitake Kikuchija, pod katerim objavlja svoje mange. Rodil se je 9. marca 1963 v mestu Kitakami, v prefekturi Iwate. Znan je po tem, da v svojih delih uporablja vplive ameriških stripov, televizije in filmov, zase pa pravi, da je velik oboževalec Batmana in Vojne zvezd. Skoraj vse njegove mange so bile prevedene v tuje jezike, njegovi dve najuspešnejši in najbolj priljubljeni seriji mang pa sta *Martian Successor Nadesico* in *Silent Möbius*.

Manga *Silent Möbius* obsega 12 izvodov, vsebinsko pa je nanjo močno vplival film Blade Runner. Zgodba je osredotočena na življenja skupine policistk, ki ščitijo Tokio pred invazijo zunajdimenzijskih bitij, imenovanih Lucifer Hawks.

GOZDARSTVO

Gospodarstvo prefekture Iwate se v največji meri opira na ribištvo in kmetijstvo. Velika razčlenjenost obale z mnogimi zalivi omogoča miren podvodni ekosistem, kjer se lahko razvijata bogata flora in favna. Prefektura je beležila največji ulov morskega ušesa in drugi največji ulov lososa v državi, kljub temu da je bila ribiška dejavnost zelo prizadeta v potresu in cunamiju marca 2011.

GOZDARSTVO

Z gozdovi je poraščene okrog 77 % prefekture, večji del gozdov je v privatni lasti. Po podatkih iz leta 2015 je prefektura Iwate na drugem mestu po površini gozdov na Japonskem. Na lesno bogastvo nakazuje tudi dejstvo, da je več kot polovica dreves starejših od 40 let. Industrijo razvijajo z vlaganjem v izobraževanje kadrov, gradnjo vzdrževalni poti, razvojem kakovostnih lesnih produktov in spodbujanjem uporabe stranskih lesnih produktov za ogrevanje na lesno biomaso.

KMETIJSTVO

Prefektura zaradi ugodnega podnebja in obsežnih poljedelskih površin beleži izobilje kmetijskih proizvodov. Poleg riževih polj in pašnikov za živino so se v zadnjih letih pojavila tudi polja za hortikulturo, kjer vzgajajo na primer papriko, zelje, jabolka, špinačo in encijan, slednjega proizvedejo največ v državi. Po podatkih iz leta 2015 je prefektura Iwate na tretjem mestu po površini obdelovalnih kmetijskih površin na Japonskem.

KMETIJA KOIWAJ

Kmetija Koiwai je zasebna kmetija in hkrati priljubljena turistična točka, ki zajema 3 tisoč hektarjev v idiličnem okolju ob vznožju gore Iwate. Nekaterne stavbe so celo uvrščene med Nacionalne materialne kulturne dobrine. Kmetija deluje že od leta 1891 in je poznana predvsem po svojih mlečnih izdelkih. Ponujajo tudi mnogo doživetij, kot so moljenje krav, jahanje konj, predstave s psimi in ovčami, opazovanje sončevih peg ali nočnega neba v astronomskem observatoriju Makiba, pozimi pa celo gostijo Snežni festival Iwate. Zaradi lepih razgledov je lokacija priljubljena za snemanje televizijskih nadaljevanj in filmov. Najbolj znan razgled pa je nedvomno samotno stoletno češnjevo drevo z goro Iwai v ozadju.

TONO - MESTO PIVA

Prefektura Iwate je regija, kjer pridelajo največ hmelja. V kotlini, kjer se nahaja mesto Tono, prihaja do velikih temperaturnih inverzij, kar omogoča pridelavo hmelja z boljšo aromo, kar je vplivalo tudi na ustanovitev mnogih pivovarn. Prednost pivovarne v bližini pridelovalnih površin je, da hmelja ni potrebno sušiti za namen transporta, pri čemer za proizvodnjo uporabljajo sveži hmelj, ki da pivu še posebno osvežujoč okus. Kljub temu, da se je zaradi nezanimanja za nadaljevanje obrti število pivovarn drastično zmanjšalo (danes le 40 od nekdanj 240 pivovarn), so njihova kraft piva, s sadnim okusom hmelja in ostro grenkobo kave, edinstvena. Vzpostavili so tudi projekt »pivovarskega mesta« s katerim želijo promovirati lokalno pivo in ustvariti nov koncept pivovarske industrije s poudarkom na pivovarskem turizmu. Del mesta je poznan tudi po proizvodnji vasabija in pivovarni, ki proizvaja vasabijevo pivo. Hmelj iz mesta Tono pri proizvodnji piva uporablja tudi poznana pivovarna Kirin.

PIVOVARNA GINGA KOGEN

Na zahodu prefekture se na vznožju gore Wagadake nahaja mesto Nishiwaga. Gora Wagadake je poznana po veliki količini snežnih padavin in posledično veliki količini čiste vode, ki je odlična za proizvodnjo piva, zato velja omeniti leta 1996 tam ustanovljeno pivovarno Ginga Kogen (»Planota Galaksije«). Proizvajajo 100 % sladno pivo – malt, iz izključno treh sestavin, in sicer slada, hmelja in vode. Njihovo pivo je nefiltrirano, nežno gazirano, blede barve in sadnega okusa.

NABIRALKE AMA

Na Japonskem je deset območij, kjer delujejo nabiralke ama, ki se potapljaajo na vdih v priobalnem območju in nabirajo školjke ter ostale morske sadeže. Najsevernejši kraj, kjer živijo ama, je na obali Kosode, južno od mesta Kuji. Tam se nahaja Kosode Ama Center, ki vključuje muzej, restavracijo in trgovino s spominki. Podvodni grebeni dajejo zavetje morskim ježkom in morskim ušesom, ter so ugodno okolje za rast alg. Nabiralke ama se potopijo tudi 10 metrov globoko, v vodi, ki niti poleti ne preseže 20 °C.

Nabiralke iz Kosode so postale priljubljene zlasti po tem, ko so leta 2013 predvajali humoristično nadaljevanko »Ama-chan«, ki so jo snemali v mestu Kuji. Zgodba se vrti okrog srednješolke iz Tokia, ki se preseli na obalo Sanriku, da bi postala nabiralka ama. Čeprav vmes odide graditi kariero v Tokio, se po velikem vzhodno japonskem potresu ponovno vrne in pomaga pri obnovi prizadetega območja. Nadaljevanka je hitro postala priljubljena in celo dobila japonsko nagrado Galaxy Award za najboljši televizijski program leta 2013, prinesla pa je tudi mnoge gospodarske koristi regiji, ki jo je prizadela naravna nesreča.

IZOBRAŽEVANJE

UNIVERZA IWATE

Univerza Iwate, lokalno poimenovana Gandai, je nacionalna univerza v mestu Morioka. Ustanovljena je bila že leta 1876, uradno pa je dobila naziv univerze leta 1949. Leta 2016 je univerza Iwate preoblikovala svojo izobraževalno in raziskovalno strukturo, ki sedaj vsebuje štiri fakultete in nov akademski program. Te štiri fakultete so fakulteta za humanistične in družbene vede, fakulteta za izobraževanje, fakulteta za inženirstvo in fakulteta za kmetijstvo. Trenutno je vpisanih več kot 6 tisoč študentov in ima 800 zaposlenih profesorjev in administratorjev.

PREFEKTURNA UNIVERZA IWATE

Prefekturna univerza Iwate, ustanovljena leta 1998, je javna univerza v mestu Takizawa. Ima dva glavna kampusa, Takizawa in Miyako, pa tudi oddaljeni kampus v Aiini.

Univerzo sestavljajo fakulteta za zdravstveno nego, fakulteta za socialno skrbstvo, fakulteta za programsko in informacijsko znanost in fakulteta za upravljanje politik, od katerih vsaka ponuja tudi magistrski in doktorski program.

Med skupno 2 tisoč, je približno 20 mednarodnih študentov in približno 150 pripadnikov izobraževalnega osebja. Približno 70 % mednarodnih študentov je vpisanih v podiplomski program.

Mednarodni študentje lahko opravljajo tečaje japonskega jezika od I do IV stopnje, ki so vredni po dve kreditni točki. Od združenja podpornikov Prefekturne univerze Iwate lahko mednarodni študentje prejmejo posojila brez obresti, ki jih je mogoče obročno vrniti v šestih mesecih. Obstaja tudi program mentorjev, ki mednarodnim študentom pomaga pri prilagajanju na študentsko življenje na Japonskem.

Iwate Prefectural University

KULINARIKA

SAKE NANBU BIJIN
Japonski sake z imenom Nanbu Bijin, ki v prevodu pomeni *južnjaška lepotica*, ima okus, zaslužen tega imena, saj navdušuje z nežnim priokusom pomaranče. Če ga pogrejemo, njegov okus nekoliko omilimo, medtem ko hlajenje izostri njegove lastnosti. Nalepke z rdečimi metulji na steklenicah opozarjajo na njegov izrazit okus, ki pa se odlično poda k mesnim in ribjim jedem. Varilnica sakeja je bila ustanovljena leta 1902, blagovna znamka Nanbu Bijin pa je nastala leta 1951. Območje Iwate se je v preteklosti imenovalo Nanbu (jug) in je kraj z bogato naravo, obilo vode in rodovitno zemljo. Na Japonskem je večina takratnih pivovarn proizvajala precej grobe, ne preveč elegantne, sladke sakeje, toda ta varilnica je želela narediti čist in nežen sake, ki ustreza prelepi lepotici z juga.

OSTRIGOVO TEMNO PIVO
V prefekturi Iwate uspeva šest lokalnih pivovarn, med njimi tudi nekatere, ki so na tekmovanjih na Japonskem in v tujini prejele najvišje nagrade. Ostrigovo temno pivo Iwatekura poleg hmelja in ječmena vsebuje ostrige, ki jih gojijo v zalivu Hirota, okusili pa boste tudi pridihi kavnih zrn in temne čokolade. Zaradi slanega umami priokusa se odlično poda k vsej vrsti hrane.

IWATE GOVEDINA

Tudi na Japonskem, deželi wagyuja, ima govedina Iwate zaradi svoje kakovosti posebno mesto. Blagovna znamka "Iwate-gyu", za katero je značilen umami in sladkost marmoriranih maščobnih plasti, je najboljša japonska blagovna znamka, ki je na državnem tekmovanju osvojila naslov za prvovrstno kakovost mesa kar enajstkrat, največ od vseh znamk wagyu. Goveda gojijo s skrbnostjo in nežno naklonjenostjo živinorejca, ki skrbi za vsako žival in njeno natančno hranjenje, živali pa uživajo v čistem zraku in čudoviti vodi.

MORSKO UHO

Prefektura Iwate se ponaša z največjo proizvodnjo morskih ušes na Japonskem, največ pa jih nalovijo med novembrom in decembrom. Ker je njihova pojavnost vedno redkejša, jih lahko nabirajo samo licencirani školjkarji. V zaliv v vzhodnem delu mesta Ofunato v prefekturi Iwate teče veliko vode, bogate s hranili, iz neokrnjenih naravnih gozdov, ki napaja morske alge, le-te pa so hrana za morska ušesa, ki imajo zato prav poseben okus. Nekaj morskih ušes posušijo in izvozijo kot visokokakovostne sestavine za kitajsko kuhinjo, tisti, proizvedeni v Yoshihami, pa so na Kitajskem in v Hongkongu še posebej cenjeni. Postrežena pa so lahko tudi kot surov sashimi, pečena ali na žaru s sojino omako in maslom.

WANKO SOBA

Soba so rezanci, narejeni iz ajde, ki so na Japonskem zelo priljubljeni. V prefekturi Iwate se je pojavil izziv imenovan »wanko soba«. Izvor tega izziva je prepričanje, da dobra gostoljubnost pomeni, da gostje veliko jedo. Po eni izmed legend, pa naj bi zaradi visokih gor in nizkih temperatur kmetje v okrožju Nanbu gojili le enostavno ajdo, a ker so ajdovi rezanci veljali za podoželsko jed, jim jo je bilo nerodno postreči plemstvu. A ko je gospodar prišel na obisk v mesto Hanamaki, so mu domačini postregli z le grizljajem rezancev v skledici in jedi dodali razkošne dodatke. Gospodu so se rezanci zdeli tako okusni, da je ves čas zahteval še. Tako se je pojavila tradicija ponujanja sobe v majhnih posodah, dokler se gostje niso nasitili. Wanko pomeni skodelica, izziv pa je število teh skodelic sobe, ki jih lahko poješ. Natararica stoji ob gostu in doda skledico sobe takoj, ko je gostova skodelica prazna, in se ne ustavi, dokler izzivalec ne postavi pokrova na svojo skledico. Obenem ga z vzkliki kot je »dondon!« in »janjan!« bodri in tako pomaga zaužiti več rezancev.

Pravila so takšna, da morate jesti neprekinjeno. Ne morete si oddahniti, se vrniti k mizi in nadaljevati z izzivom. Profesionalci svetujejo, da se izogibate pitju preveč juhe wanko soba. Tudi žvečenje je neobvezno, restavracija celo priporoča, da testenine zaužijete kar cele. Ko imate dovolj, ne morete kar reči, da ste siti. Če pokrova ne položite na svojo skledico boste takoj deležni še ene porcije.

JAJAMEN

Jajamen so eni tistih rezancev, pri katerih je koncept tako redek in okusen, da se ljudje v deževnih dneh postavljajo v vrsto, pred svojo najljubšo restavracijo. Jed vsebuje debelejšje rezance, podobne rezancem udon, postrežene z mesnim misom, sesekljanimi kumarami, zeleno čebulo, vloženo zelenjavo in naribanim ingverjem. Na mizi pa so na voljo pa dodatki, kot so nariban česen, pekoča čilijeva omaka in kis.

Navdih zanje je prišel iz kitajske, kjer podobna jed vsebuje preliv iz mesa in soje. A priljubljenost rezancev jajamen v Morioki temelji na običaju, da tik preden zaužijete zadnjih nekaj grižljajev rezancev, ko se zaveste, da gre jed h koncu, lahko užitek podaljšate tako, da natakarku zakličete »chi tan tan«. Le-ta vam bo prinesel surovo jajce, ki ga ubijete v skledo z rezanci. S palčkami penasto mešajte jajce, dokler ni puhasto in dobro premešano. Posodo vrnete natakarku, ki bo skledo napolnil z juho, ki bo zakrnila jajce, nato pa uživajte še v preostanku te posebne jedi.

MORIOKA REIMEN

Rezanci reimen so narejeni iz pšenične moke in škroba in imajo edinstveno žvečljivo strukturo. Postrežejo jih v osvežujoči, a hkrati bogati ohlajeni juhi iz goveje in piščančje osnove, korejski kimchi pa se popolnoma zlije z okusom. Sicer izvirajo iz Koreje, a v Morioki so razvili svoj izvirni slog, odkar se je jed prvič pojavila v restavraciji z mesom yakiniku v mestu v petdesetih letih prejšnjega stoletja. V naslednjih desetletjih so se odprle številne nove restavracije, ki strežejo to specialiteto.

Uredniški odbor Sanja Paradiž, Darja Hrvatini, Sara Naraglav, Reiko Sugiura, Andraž Lipovac, Sayaka Yamashita

Oblikovanje Sanja Paradiž

Uporabljene fotografije niso last Veleposlaništva Japonske v Sloveniji.

Ta izvod in arhiv najdete na spletni strani: https://www.si.emb-japan.go.jp/itpr_si/Zivljenje_na_Japonskem.html